

HİCRİ YILBAŞI VE HİCRET

وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَاعِمًا كَثِيرًا وَسَعَةً وَمَنْ يَخْرُجْ
مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكُهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى
اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

“Kim Allah yolunda hicret ederse dünyada gidecek çok yer, genişlik ve bolluk bulur. Kim evinden Allah’a ve Resulüne hicret niyetiyle çıkar da yolda ecel gelip kendini yakalarsa o da mükâfatı haketmiştir ve onu ödüllendirme Allah’a aittir. Allah gafurdur, rahimdir (affi, merhamet ve ihsanı boldur). (Nisa;100)

إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ وَإِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَا نَوَى، فَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَى
اللَّهِ وَرَسُولِهِ فَهَاجَرَتْهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ لِدُنْيَا يُصِيبُهَا
أَوْ امْرَأَةٍ يَتَزَوَّجُهَا فَهَاجَرَتْهُ إِلَى مَا هَاجَرَ إِلَيْهِ

“Ameller (başka değil) ancak niyetlere göredir; herkesin niyeti ne ise eline geçecek odur. Kimin hicreti, Allah ve Resûlü (rızası ve hoşnutlukları) için ise, onun hicreti Allah ve Resûlü’ne müteveccih sayılır. Kim de nâil olacağı bir dünyalık veya nikâhlanacağı bir kadından ötürü hicret etmişse, onun hicreti de hedeflediği şeye göredir.” (Buhârî, bed’ü'l-vahy 1; eymân 23)

Muhterem Müslümanlar! Hutbemiz; **Hicri yılbaşı** ve **Hicret** hakkındadır.

Önümüzdeki ilk çarşambayı perşembeye bağlayan gece, aksam ezanı ile hicri takvimin ilk ayı olan **Muharrem** başlayacaktır.

İslâmî terminolojide Hicret; Miladî 622 senesinde Allah Resûlü'nün ashabıyla beraber, İslâm dinini daha rahat bir ortamda yaşamak ve anlatmak maksadıyla, Mekke'den Medine'ye gerçekleştirdikleri **mukaddes göçün** adıdır.

Hicret, Asr-ı Saadet'te önemli bir hâdisedir. Hz. Ömer'in hilafeti döneminde **bir tarih başlangıcı aranırken;** Nebî'nin doğumu, peygamberlikle şerefendirilmesi, Medine halkının bu yüce davaya omuz vermesi, Bedir harbi, Mekke fethi gibi.. **her biri ayrı bir pırlanta olan** bunca hadise içinde, tarih başlangıcı olarak **hicretin seçilmesi,** üzerinde hassasiyetle durulmaya değer önemli bir mevzuudur. **Çünkü hicret,** İslâm tarihindeki bütün güzelliklerin ve gelişmelerin temelinde bulunan, başlıca sebep sayılıyordu. Son tuğla, son taş ta gediğine ancak hicretle konulmuştu.

Allah Resûlü, Mekke'de iman eden herkese, **“Hicret etmeye de biat edeceksin.”** diyor ve el sıkarken âdeta terazinin **bir kefesine imanı, bir kefesine de hicreti** koyuyordu. Bundan dolayı o dönemde hicret, –imanın şartı olmasa bile– **İslâm esaslarına denk bir farz gibi** değerlendiriliyordu.

Kur'ân'ın konuyla ilgili emirlerini çok iyi anlayan sahabe-i kiram, atın, devenin sırtında uzak diyarlara göç etmiştir.

Hazret-i Nuh, karalardan sonra **denizlerde de** ürperten bir seyahate katlanmış. **Hazret-i İbrahim**, Babil, Hicaz, Kenan ili deyip durmadan dolaşmış... **Hz. İsa'ya**, mânâlarından biri de “**seyahat eden**” demek olan “**Mesih**” denmiştir.

Hicret etmeyen büyük bir dava adamı, mefkûre adamı yok gibidir. Bütün mücedditlerin mürşitlerin hicret ettirmesi de Hicretin ilâhî bir kanun olduğunu gösteriyor. İmam Gazzâlî'nin gezmediği yer kalmamış, İmam Rabbânî Hazretleri bir baştan bir başa Hindistan'da sürekli seyahat etmiştir.

Allah yolunda yapılan hicrete lütfedilecek, belli ve muayyen bir sevaptan bahsedilmemektedir. İhtimal ki bu türlü amellerin sevabı, ötede birer sürpriz olarak verileceğine işaret içindir. Melekler bu ameli, oruçta olduğu gibi aynıyla yazarlar, mükafatını da Cenâb-ı Hakk, bizzat kendisi takdir buyurur.

Muhacirler için şu iki husus çok önemlidir:

1)- Sahabe Efendilerimiz Mekke'den Medine'ye hicret ederken, yurdu-yuvayı bütünüyle terk etmişler. Oysaki Mekke hem ilim hem de ekonomik seviye olarak, o zamanki Arap yarımadasının en medenî şehirlerinden biriydi. Mekke'yi kafalarından öylesine söküp atmışlardı ki, daha sonraki dönemlerde değişik vesilelerle Mekke ye gelen muhacirler hastalandıkları zaman, “**Mekke de ölüp kalacağız ve hicretimiz eksik olacak!**” endişesiyle tir tir titremişlerdir. Mekke o kadar mukaddes, o kadar mübarek olmasına rağmen hicret ettikleri yurdun dışında vefat etme endişesi, **sahabe için** her an, büyük bir korku kaynağı olmuştur.

Sa'd İbn Ebî Vakkâs Vedâ Haccı senesinde, Mekke'de şiddetli bir hastalığa yakalanmıştı. Kendisini ziyarete gelen Peygamber Efendimiz'e şöyle demişti: “Yâ Resûlallah! Arkadaşlarım Medineye dönecek de ben kalacak mıyım, yoksa ben burada mı öleceğim?”

Allah Resûlü (sallallâhu aleyhi ve sellem) de ona, “Hayır, sen burada kalmayacaksın. Allah'tan öyle umuyorum ki, daha nice yıllar yaşayacak, Allah rızası için güzel işler yapacak ve yükseleceksin.” devamında da **“Allahım! Ashabımın hicretini tamamla! Onları geri döndürüp hicretlerini yarım bırakma!”** diye dua etmiştir...” (*Buhârî, cenâiz 37; Müslim, vasiyyet 5.*)

2)- Muhacirler; **hiçbir beklentiye girmeden** bu şerefli işi gerçekleştirmelidirler. Allah (celle celâluhu), niyetin hulûsuna göre terk edilen şeylere karşılık olarak, bazen bir, bazen on, bazen yüz, bazen bin kat karşılık verebilir.

Aziz Müminler!

Hicret, insanlık tarihinin en önemli realitelerinden biridir. O, **Sahâbe-i Kirâm** ve **Havârî** efendilerimizle, en üst seviyede temsil edilmiştir. **Bugün de onlara yakın seviyede bir hicretin yaşandığı** söylenebilir.

“Kim Allah yolunda hicret ederse, yeryüzünde gidecek, barınacak birçok yer ve genişlik bulacaktır...” (Nisa;100) Böyle bir hicret neticesinde; **imâna, Kur'ân'a uyanacaklar** olabileceği gibi, **vicdanlarında dostluğu ve diyalogu duyanlar** da olacaktır.

Rabbimiz bizleri cebrî olarak âfâk-ı âleme dağıtmışsa, **bundan bir muradı ve bunun kadere bakan bir yönü vardır** demeliyiz. Bize düşen, bunun hikmetlerini anlamaya çalışmak ve hicretimizin hakkını vermektir.

Hâsılı; bizim dünyamızda sahabe ile başlayan hicret, onları takip eden kutlular tarafından devam ettiriliyor. **Öz aynı, fark sadece şekilde.**

Hak davası için **farklı zamanlarda ve farklı formatlarda** hicret eden kimseler, “**Ameller niyetlere göredir...**” fehvasınca, **niyetlerine göre** mükâfat elde edecek ve **ilk hicret edenlerin arkasında -inşâallah- yerlerini alacaklardır!**

Ne mutlu; hicretin hakkını vererek, **ötelede sahabenin arkasında yerlerini alanlara**, müjdeler olsun; farklı farklı anlayıştan insanlarla görüşüp kaynaşarak, **dostluk köprüleri kuranlara!**